

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de procurorul în procuratura de Circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Efros Efim xxxxx, născut la xxxxx, originar din raionul xxxxx, domiciliat în raionul xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 17.10.2016 - 28.03.2017;

2. Instanța de apel: 18.04.2017 - 26.01.2018;

3. Instanța de recurs: 01.06.2018 - 18.09.2018

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 28 martie 2017 Efros Efim a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(1) Cod penal, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Efros Efim la urmărirea penală a fost învinuit de faptul, că în perioada anilor 2009-2010, data nu a fost posibil de stabilit de către organul de urmărire penală, deținând în baza Deciziei nr. xxxxx adoptată de către Consiliului sătesc Carahasani, r-l Ștefan Vodă, calitatea de membru al Comisiei pentru evaluarea bunurilor în urma procesului de privatizare, conștientizând acțiunile sale ilegale și consecințele care pot surveni, intenționat a falsificat lista întocmită de către comisia pentru evaluarea bunurilor în urma procesului de privatizare, constituită în baza deciziei consiliului sătesc Carahasani nr.5.4 din 23.10.2009, prin înlocuirea datelor de identitate a persoanelor, care dispun de dreptul la cotă-parte din bunurile agricole (imobiliare) proprietate comună a SRL „Carahasani - Agro, cu datele de identitate ale persoanelor care nu dispuneau legal de dreptul la cotă-parte.

Continuându-și acțiunile sale ilegale, Efros Efim a prezentat lista falsificată la OCT Ștefan Vodă, iar ulterior, la data de 03.09.2014, între Efros Efim, în calitate de vânzător și cet. Drugaliiov Veaceslav, în calitate de cumpărător, a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare a construcției agricole cu subsol cu nr. cadastral xxxxx.

În aceeași zi între Efros Efim, în calitate de vânzător și Efros Claudia Nicolai, în calitate de cumpărător, a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare a construcției agricole cu nr. cadastral xxxxx.

Tot la 03.09.2014 între Efros Efim, în calitate de vânzător și Cociu Vasile Chirii, în calitate de cumpărător, a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare a construcției agricole cu nr. cadastral xxxxx.

Potrivit învinuirii, acțiunile lui Efros Efim au fost încadrate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: confecționarea documentului oficial fals, care acordă drepturi.

3. Sentința menționată a fost atacată *cu apel* de către procurorul în Procuratura raionului Anenii Noi - Cernomorencu Diana prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cet. Efros Efim să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și în baza acestei norme a-i stabili o pedeapsă în formă de amendă 200 unități convenționale, echivalentul a 4000 lei.

3.1 În susținerea apelului declarat procurorul a invocat, că contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța nu a dat o apreciere corectă probelor, preferind să facă trimitere în motivarea sa la declarațiile inculpatului, fără a lua în calcul și celelalte probe prezentate de acuzare cum ar fi declarațiile martorilor, contractele de vânzare - cumpărare a construcției agricole, lista persoanelor care dispun de dreptul la cotă - parte din bunurile agricole (imobiliare) proprietate comună SRL „Carahasani-Agro” inițială, lista persoanelor care dispun de dreptul la cotă-parte din bunurile agricole (imobiliare) proprietate comună SRL „Carahasani-Agro” modificată de inculpat și prezentată la notar, probe care demonstrează vinovăția lui Efros Efim. Prin urmare în cazul dat instanța nu a respectat prevederile legale stricte, nu a efectuat analiza cuvenită a probelor pe care procurorul le-a înaintat în sprijinul acuzării și, expunerea argumentărilor sale, a formulat niște concluzii de ordin general, or, instanța era obligată să indice și să dezvăluie motivele pentru care respinge probele aduse în sprijinul acuzării, iar probele indirecte nu sunt suficiente pentru a sta la baza unei sentințe. Astfel, luând în considerație argumentele invocate mai sus, consideră procurorul că instanța de judecată nu a dat o apreciere corectă a faptelor pin ce a pronunțat o sentință de judecată ilegală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2018 a fost respins, ca fiind nefondat, apelul declarat de procurorul în Procuratura raionului Anenii Noi - Cernomorencu Diana, menținând sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 28 martie 2017 privind-l pe Efros Efim.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel, a constatat că, probatoriul administrat nu dovedește vinovăția inculpatului în falsificarea listei persoanelor care dispun de dreptul la cota-parte din bunurile agricole (imobiliare) - proprietate comună a SRL „Carahasani – Agro”, întocmită de Comisia pentru evaluarea bunurilor în rezultatul procesului de privatizare.

Totodată, instanța de apel a menționat că, martorii audiați, în principiu, au confirmat declarațiile inculpatului, potrivit cărora, modificările operate în lista persoanelor care dispun de dreptul la cota-parte din bunurile agricole (imobiliare) - proprietate comună a SRL „ Carahasani – Agro”, s-au efectuat în cazul în care

persoana din listă a decedat, fiind înlocuită cu persoana - rudă, care dispunea de dreptul succesoral; totodată aceste modificări se făceau cu acordul membrilor Comisiei pentru evaluarea bunurilor în rezultatul procesului de privatizare, iar faptul că pe marginea acestor nu s-au întocmit procesele - verbale corespunzătoare, nu poate servi temei pentru a-l trage la răspundere penală pe inculpat, mai cu seamă că acesta era membru al Comisiei pentru evaluarea bunurilor în rezultatul procesului de privatizare.

La fel instanța de apel a constatat că, în ședința de judecată nu a fost confirmată vinovăția lui Efros Efim în confecționarea documentului oficial fals, care acordă drepturi. Astfel, în cadrul ședințelor de judecată toți membrii comisiei de evaluare și întocmire a listei cotașilor au declarat că decizia de înlocuire a persoanelor din listă cu alte persoane a fost discutată și adoptată de către toți membrii comisiei, dar nu singur de către inculpat. Conform HG nr. 93 din 05.02.2009 nu era interzis ca comisia în mod colegial să efectueze aceste modificări, ținând cont și de faptul că ea urma să întocmească și lista persoanelor decedate ale căror drepturi de proprietate comună pe cote-părți vor fi preluate de către stat în cazul inexistenței succesorilor legali sau testamentari. Acest fapt nu a fost confirmat numai de către Jitari Alexei, care a declarat în ședința de judecată, că comisia nu l-a împuternicit pe Efros Efim să întocmească listele, consideră că Efros Efim nu este vinovat, însă el a falsificat listele, la indicația șefului.

Totodată, învinuirea adusă lui Efros Efim de către procuror nu este concretă, nu este indicat modul de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei potrivit prevederilor art. 281 alin. (2) Cod procedură penală. În învinuire este indicat, că inculpatul Efros Efim a înlocuit datele de identitate a persoanelor, care dispun de dreptul la cota-parte din bunurile agricole (imobiliare) proprietate comună a SRL „Carahasani-Agro” cu datele de identitate ale persoanelor care nu dispuneau legal de cota-parte. Astfel, nu este indicat concret numele persoanelor care au fost înlocuite cu alte persoane și dacă persoanele înlocuite nu dispuneau de dreptul la cota-parte din patrimoniu și dacă persoanelor substituite le-a fost cauzat vre-un prejudiciu. Conform declarațiilor date de inculpat și ceilalți martori persoanele înlocuite erau incluse în listă și aveau tot dreptul la cota-parte din patrimoniu, ulterior ei fiind remunerați, această contradicție nefiind înlăturată de procuror. Conform învinuirii aduse lui Efros Efim, ultimul se învinuiește în confecționarea documentului oficial fals, care acordă unele drepturi, fără a specifica care drepturi au fost obținute de inculpat și beneficiul realizat în urma folosirii acestor drepturi. Învinuindu-l că ulterior el a încheiat unele contracte de vânzare - cumpărare, în baza listei falsificate, instanța de judecată conchide că procurorul, îl învinuiește pe inculpat în sustragerea prin înșelăciune în formă scrisă a unor bunuri care aparțin altor persoane. În acest caz, însă, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, realizată alături de dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, urmează să fie calificată în baza art.190 alin. (1) CP, și nicidecum potrivit art. 361 alin. (1) CP, totodată urmând a fi estimat și prejudicial cauzat. Instanța menționează că inculpatul a încheiat contractele de vânzare-cumpărare nu în beneficiul său personal, dar acționând din numele cotașilor care i-au delegat împuternicirile prin procuri, autentificate notarial. Conform art. 157, 158 CPP ca mijloace de probă pot servi documentele în original și numai în anumite cazuri la

dosar se anexează copiile acestora, însă în dosar lipsesc originalele documentelor pe care este alcătuită învinuirea, iar în consecință - forța probantă a acestor probe se reduce la minimum. Astfel, procurorul în calitate de probe a anexat la materialele dosarului decizia Consiliului sătesc Carahasani nr. xxxxx privind formarea comisiei de evaluare, 3 contracte de vânzare - cumpărare încheiate între Efros Efim în calitate de vânzător, lista persoanelor care dispun de dreptul la cota-parte din bunurile agricole, lista bunurilor imobiliare agricole arendate de firma agricolă Carahasani-Agro, lista persoanelor care dispun de dreptul la cota-parte din bunurile agricole ridicată de la OCT Ștefan Vodă, procurile eliberate lui Efros Efim. Toate aceste probe sunt anexate la materialele dosarului în copii, fiind autentificate doar de către ofițerul de urmărire penală. Mai mult ca atât, din materialele dosarului nu este clar cum aceste documente au apărut în dosar, ori nu există nici un act procesual care ar confirma originea lor, ridicarea, examinarea și anexarea la materialele dosarului. Conform art. 157 alin. (2) CPP, documentele se anexează, prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței, la materialele dosarului și se păstrează atâta timp cât se păstrează dosarul respectiv. În cazul în care documentele în original sânt necesare pentru evidență, rapoarte sau în alte scopuri legale, acestea pot fi restituite deținătorilor, dacă este posibil fără a afecta cauza, copiile de pe acestea păstrându-se în dosar. Astfel, procurorul a prezentat în calitate de probă lista persoanelor care dispun de dreptul la cota-parte din bunurile agricole autentificată de OCT Ștefan Vodă, precum și certificatul privind valoarea bunului imobil, însă cum aceste probe au fost anexate la dosar și cum ele au apărut în dosar nu este cunoscut.

Instanța de judecată analizând și administrând toate probele prezentate a ajuns la concluzia că, procurorul nu a prezentat probe concludente, care cu certitudine ar dovedi confecționarea de către inculpat a documentelor oficiale false care acordă unele drepturi, iar din aceste considerente, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a-1 achita pe Efros Efim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal deoarece fapta comisă nu întrunește elementele infracțiunii (latura obiectivă).

5. Decizia instanței de apel a fost atacată, la data de 22 martie 2018, cu **recurs ordinar** de procurorul în procuratura de Circumscripție Chișinău – Sâli Radu, indicând temeiul art. 427 alin.1) pct.6) Cod procedură penală, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2018, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, într-un alt complet de judecată invocând aceleași motive din cererea de apel.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

8.1. După cum rezultă din actele cauzei, procurorul declarând apel a solicitat casarea sentinței Judecătorei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 28 martie 2017, prin care Efros Efim a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(1) Cod penal, și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cet. Efros Efim să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și în baza acestei norme a-i stabili o pedeapsă în formă de amendă 200 unități convenționale, echivalentul a 4000 lei.

Instanța de apel judecând apelul procurorului l-a considerat nefondat, susținând soluția adoptată de instanța de fond, de achitare a lui Efros Efim de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel în motivarea soluției adoptate a constatat că, la caz probatoriul administrat nu dovedește vinovăția inculpatului în falsificarea listei persoanelor care dispun de dreptul la cota-parte din bunurile agricole (imobiliare) - proprietate comună a SRL „Carahasani – Agro”, întocmită de Comisia pentru evaluarea bunurilor în rezultatul procesului de privatizare, ajungând la concluzia de a-l achita pe Efros Efim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta comisă nu întrunește elementele infracțiunii și anume latura obiectivă. Or, în opinia instanței de apel, în ședința de judecată nu a fost confirmată vinovăția lui Efros Efim în confecționarea documentului oficial fals, care acordă drepturi.

Analizând conținutul deciziei recurate, instanța de recurs, consideră că instanța

de apel, cercetând probele prezentate de acuzare, nu le-a dat apreciere în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, fiind reținută la baza deciziei adoptate versiunea și probele apărării, fără a fi supuse acestea analizei minuțioase în coroborare cu celelalte probe existente și administrate.

Rezumând situația de fapt, în raport cu argumentele recurentului, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a dat o apreciere superficială probelor și argumentelor procurorului din apel și anume:

- declarațiilor **martorului Cociu Vasile** care a declarat că, *„Pentru încheierea contractelor de vânzare-cumpărare, actele respective și lista s-a prezentat la notar, însă din motiv că pe parcurs unele persoane din listă erau decedate, era imposibil perfectarea actelor. Respectiv s-a impus necesitatea de modificare a listei, și anume, înlocuirea persoanelor decedate cu persoane care erau în viață. El a intervenit către comisia pentru evaluarea bunurilor pentru a permite efectuarea modificărilor. După ce comisia unanim a exprimat acordul, lista a fost modificată, prin excluderea persoanelor decedate cu includerea în locul acestora a persoanelor vii care dispuneau de dreptul la proprietate. Ulterior, lista a fost prezentată la OCT Ștefan Vodă pentru a fi autentificată. În final fiecare persoană care deținea dreptul de patrimoniu se achita în baza unui contract individual încheiat între persoana respectivă și SRL „Carahasani-Agro”. A menționat că, nici o persoană nu a fost deposedată de patrimoniu, iar în listă nu au fost incluse persoane care nu dețineau dreptul de proprietate.”*

- declarațiilor **martorului Roșea Alexandru** care a declarat că *„a fost informat că la întocmirea contractelor de vânzare - cumpărare a bunurilor imobile din lista menționată, apărut dificultăți din motiv că unele persoane din listă erau decedate, respectiv nu era posibil de vândut bunurile. Astfel, a apărut necesitatea modificării listei, prin excluderea persoanelor decedate și includerea în locul acestora a moștenitorii legali. După aceasta a întocmită altă listă, deja cu modificările respective, cu care a făcut cunoștință și a semnat la finele acesteia. Responsabil de modificările în listă a fost numit Efros Efim”.*

- declarațiilor martorului, **martorul Boian Andrei** care a declarat că *„la perfectarea contractelor de vânzare - cumpărare a bunurilor din lista menționată au apărut dificultăți motiv că proprietarii bunurilor erau decedați. La ședința comisiei a fost pusă în discuție necesitatea modificării listei, și anume, excluderea persoanelor decedate, cu includerea în locul acestora a persoanelor vii. Competent de efectuarea modificărilor s-a ocupat contabilul-șef a SRL „Carahasani – Agro”, Efros Efim.”.*

- declarațiilor **martorului, Jitaru Alexei** care a declarat că *„în urma unei discuții cu Efros Efim, care în acea perioadă activa calitate de contabil la SRL „Carahasani Agro”, l-a întrebat cum s-a petrecut faptul că, persoanele din contractul de vânzare - cumpărare nu coincid cu acele persoane care au fost aprobate de către comisia pentru evaluarea bunurilor, la ce acesta i-a răspuns că, la întocmirea contractelor de vânzare-cumpărare a bunurilor, au apărut impedimente la perfectarea actelor la notar și OCT, deoarece unele persoane incluse anterior în listă, erau decedate. Prin urmare, de către specialiștii firmei SRL „Carahasani Agro” au fost făcute schimbări în listele de bază a proprietarilor cotelor părți valorice divizate în fracție. Acest consimțământ s-a acceptat de a fi făcut, doar în*

cazul decesurilor unor persoane din grupurile formate cu includerea ulterioară a moștenitorilor legali în alte grupe cu respectarea strictă a sumelor valorice atribuite fiecărei persoane. Respectiv, au fost înlocuite unele file ale listei în care figurau persoanele decedate, cu includerea a moștenitorilor legali. Menționează că, dânsul nu a semnat lista suplimentară, modificată a proprietarilor cotelor părți valorice divizate în fracție."

- declarațiilor **martorului Ursache Vera** care a declarat, că „*listele au fost întocmite și apoi modificate de către reprezentanții SRL „Carahasani” din motiv că unele persoane care au fost incluse în ele, la acel moment, erau decedate. Listele respective au fost întocmite de către domnul Efros iar domnul Jitari fiind împuternicit de către primărie pentru a le verifica. Ulterior, la vânzarea acestui patrimoniu, au apărut s-a depistat că unele persoane sunt decedate sau incapabile și, s-a discutat ca persoanele respective să fie înlocuite. Propunerea privind modificarea listelor a fost făcută la ședința comisiei, nu cunoaște dacă toți membrii erau prezenți, însă au fost majoritatea*” (f. d. 180), descriindu-le în conținutul deciziei (pct. 7.1-7.7.), fără a-și argumenta poziția și a respinge argumentele procurorului din apel privind vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de apel a dat o superficială apreciere probelor scrise prezentate de acuzare și anume: copiei deciziei Consiliului sătesc Carahasani nr. xxxxx privind crearea comisiei de evaluare a bunurilor în urma procesului de privatizare, copia contractelor de vânzare - cumpărare a construcțiilor agricole, copia listei persoanelor care dispun de dreptul la cota-parte din bunurile agricole, proprietate comună a SRL „Carahasani-Agro” inițială, copia listei persoanelor care dispun de dreptul la cota parte din bunurile agricole, proprietate comună a SRL „Carahasani-Agro”, modificată de inculpat și prezentată la notar (f. d. 43); copiilor contractelor de vânzare-cumpărare a construcției agricole (f. d. 29-34); copiei listei persoanelor care dispun de dreptul la cotă-parte din bunurile agricole (imobiliare) proprietate comună SRL „Carahasani-Agro” în varianta inițială (f. d. 16-27); copiei listei persoanelor care dispun de dreptul la cotă-parte din bunurile agricole (imobiliare) proprietate comună SRL „Carahasani-Agro” modificată de inculpat și prezentată la notar (f. d. 49-55), care după cum indică acuzarea confirmă vinovăția inculpatului în cele incriminate, instanța de apel limitându-se la o concluzie generală, precum că ”versiunea inculpatului nu este combătută prin probele prezentate de partea învinuirii (pct. 11.6.)”.

Mai mult ca atât, din conținutul deciziei contestate (f. d. 11.6.) rezultă, că concluziile instanței sunt contradictorii, or, constatând că ”*lista persoanelor care dispun de dreptul la cotă-parte din bunurile agricole (imobiliare) a fost modificată de către inculpat, fiind înlocuită persoana care a decedat cu o rudă, care dispunea de dreptul succesoral, motivând, că aceasta a fost efectuată cu acordul membrilor Comisiei pentru evaluarea bunurilor în rezultatul procesului de privatizare, fără a se întocmi procese-verbale corespunzătoare, ajunge la concluzia că probele nu indică la inculpat ca persoana vinovată din punct de vedere penal la confecționarea listei false...*”

Totodată, Colegiul ține să menționeze că instanța de apel a concluzionat că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, pe motiv că lipsește latura obiectivă a infracțiunii incriminate.

Sub aspectul vizat, urmează a se reține aspect din teoria dreptului penal din care rezultă, că obiectul material al faptei infracționale analizate îl reprezintă documentele oficiale false.

Latură obiectivă constă în fapta prejudiciabilă care se concretizează în acțiunea de **confeționare**, deținere, vânzare documentelor oficiale false, care conferă drepturi sau scutesc de obligațiuni. Înțelesul noțiunii de falsificare constă atât în modificarea totală a documentelor oficiale, cât și în introducerea în document a unor informații falsificate. Aceasta se poate realiza prin următoarele modalități: ștergerea, adăugarea, corectarea conținutului textului, schimbarea datei, falsificarea semnăturii persoanei etc.

Din cele relatate, se deduce că acțiunea prejudiciabilă are mai multe modalități normative alternative dintre care face parte **confeționarea**, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Prin urmare, instanța de apel, în speța dată, nu a analizat la modul cuvenit acțiunile și intenția inculpatului Efros Efim, care de fapt a recunoscut că a introdus modificările în lista inițială.

La acest capitol, Colegiul menționează că instanțele de fond au reținut și pus la baza hotărârilor adoptate declarațiile inculpatului, care pe tot parcursul procesului penal, inclusiv și în ședința de judecată, a respins învinuirea, motivând că nu se consideră vinovat de săvârșirea faptei imputate, deoarece n-a confeționat documentul oficial fals, care acordă drepturi, ce i se impută, fără a da apreciere că tot inculpatul fiind audiat în ședința de judecată a declarat, că *„Responsabil de întocmirea listei era el. Respectiv, având acordul comisiei a înlocuit unele file ale listei în care figurau persoanele decedate, care în timp ce erau în viață erau proprietari ai bunurilor valorice de diferite tipuri, cu persoanele care erau în viață și erau deținători de cote valorice la acel moment. După care el a prezentat lista la OCT Ștefan Vodă pentru a fi autentificată. A menționat că, din momentul întocmirii procesului-verbal a comisiei sus menționate până la autentificarea documentelor, inclusiv și lista întocmită de el cu acordul în scris al membrilor comisiei în cauză, la notar, a trecut un interval mare de timp, în perioada care unele persoane au decedat, iar moștenitorii acestor persoane decedate nu au fost stabiliți, motiv din care el iarăși cu acordul membrilor comisiei, care a fost verbal, nefiind consemnat în scris, și întru a economisi timpul, a decis să modifice lista prezentată la OCT și biroul notarial”*.

La fel, Colegiul penal lărgit reține că aceste raționamente au fost invocate de către procuror și în instanța de apel, însă aceste motive au rămas fără răspuns, argumente ce constituie fondul apelului și asupra căruia instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea procurorului, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia acestei hotărâri.

Deci, Colegiul notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelant și nu este suficient doar a prelua motivele

hotărârii primei instanțe, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărârii, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Necesar este de menționat și acel fapt că, organul de urmărire penală a calificat fapta incriminată inculpatului în baza: art. 361 alin.(1) Cod penal, conform indicilor calificativi: „**confeționarea** documentului oficial fals, care acordă drepturi”, iar instanța de judecată ajunge la concluzia de a-l achita pe Efros Efim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal (**deținerea și folosirea** documentelor oficiale false, care acordă drepturi), deoarece fapta comisă Efros Efim nu întrunește elementele infracțiunii (latura obiectivă).”

Rezumând cele menționate instanța de recurs constată, că soluția achitării lui Efros Efim a reieșit din respingerea majorității probelor administrate pe caz fără o motivație legală, astfel, menținând hotărârea de achitare a lui Efros Efim, instanța de apel nu a luat în considerație toate probele administrate la caz, fapt ce duce la concluzia, că deși la materialele cauzei sunt prezentate un șir de probe, instanța fără a le aprecia în urma unei evaluări în ansamblu, în viziunea Colegiului, prematur le-a respins.

Ca urmare, Colegiul constată că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia referitor la menținerea hotărârii de achitare a lui Efros Efim privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.1 Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, prin ce a admis o eroare de fapt și anume discordanța între cele reținute de instanțele de fond și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o susține.

Mai mult, Colegiul menționează că, deși procurorul nefiind de acord cu concluzia primei instanțe, în apel a adus un șir de argumente, printre care și faptul că nu s-a dat aprecierea tuturor probelor administrate la caz, ce în cumul confirmă în opinia lui, vinovăția inculpatului conform învinuirii înaintate și consideră că acțiunile acestuia urmează a fi încadrate conform prevederilor art. 361 alin.1 Cod penal, însă instanța de apel nu le-a supus unei analize desfășurate și minuțioase.

În concluzie, Colegiul penal constată că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea contestată nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția, eroare de drept cuprinsă de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, deoarece eroarea dată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de Circumscripție Chișinău, Sâli Radu.

Casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Efros Efim xxxxx* cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **18 octombrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor